

Drugim sposobem, mnożąc $84,^{m}354$ przez wartość jednego metra w sążniach, to jest przez $0,^{sa}513074$ otrzymamy też samo co wyżej.

Łokiec paryzki = 3 sto: 7 cal: $10\frac{5}{8}$ linji albo w metrach = 1,8845.

W a g i.

Jednostką zasadniczą wag jest gramme.

Myriagramme	=	10000	}	1 ^{go} Gramm.
Kilogramme	=	1000		
Hectogramme	=	100		
Décagramme	=	10		
Gramme	=	1		
Decigramme	=	0,1		
Centigramme	=	0,01		
Milligramme	=	0,001		

7. *Porównanie dawnych wag z nowemi.*

1 kilogram = $\frac{18827}{9216}$ funta (livre) który to ułamek zamieniony na dziesiętny . . . = $2,^{fun}04288$

1 funt (livre) odwrotnie = $\frac{9216}{18827}$ kilograma

albo w ułamku dziesiętnym . . . = $0,^{kil}48951$

1 Uncja(once) = $\frac{1}{16}$ fun. = $\frac{1}{16}$ części $0,^{kil}48951 = 0,03059$

1 Gros = $\frac{1}{8}$ uncji = $\frac{1}{8}$ części $0,^{kil}03059 = 0,00382$

1 Grain = $\frac{1}{72}$ gros = $\frac{1}{72}$ części $0,^{kil}00382 = 0,00005$

Podług powyższych stosunków, będzie można z łatwością zamieniać dawne na nowe wagi i odwrotnie.

I tak 40 funt. 14 uncji, 5 gr., 45 grains w miarach nowych ?

$$40 \text{ funt.} = \overset{\text{kil}}{0,48951} \times 40 \quad . \quad . \quad . = \overset{\text{kil}}{19,5804}$$

$$14 \text{ uncji} = 0,03059 \times 14 \quad . \quad . \quad . = 0,4282$$

$$5 \text{ gros} = 0,00382 \times 5 \quad . \quad . \quad . = 0,0191$$

$$45 \text{ grains} = 0,00005 \times 45 \quad . \quad . \quad . = 0,0022$$

A zatem 40 funt. 14 uncji, 5 gr., 45 grains

czynią razem = 20,0299

Ten sam wypadek można jeszcze otrzymać mnożąc 40 funt. 14 uncji, 5 gr., 45 grains przez wartość jednego funta w kilogramach to jest przez 0,^{kil}489¹/₂; (przestajemy na 3 dziesiątych).

Przeciwnie chcąc np. 20,^{kil}0299 zamienić na wagę dawną potrzeba podzielić daną liczbę kilogramów przez wartość jednego funta wyrażoną w kilogramach, to jest: przez 0,^{kil}4895, albo pomnożyć tę liczbę daną 20,^{kil}0299 przez wartość jednego kilogramu w funtach wyrażoną, to jest przez 2,^{fun}0428.

W obu tych razach otrzymamy na wypadek 40 fun. 14 uncji, 5 gros, 45 grains.

Uncja (Once) dawniej we Francji niekiedy dzielona na 20 estlins, 40 mailles albo 80 felins.

Le gros, zawierał 3 deniers, z których każdy równał się 24 grains.

Djamenty i perły ważone były na uncje z 144 karatów, a karat = 4 grains.

Waga używana w aptekarstwie była wagą markową zwyczajną z 16 uncji, 32 duelles, 128 scilliques, 192 sextules, 256 drachmes, 768 scrupules, albo 9216 grains.

Do ważenia rzeczy cięższych używano dawniej we Francji, 1 Milier = 3¹/₂ charges po 3 quintaux, a każdy quintau 100 funt. (livres) wagi markowej czyli gwichu francuzki troy zwany. Funt l. wagi do jedwabiu zawiera tylko 15 uncji wagi markowej. Waga do złota i srebra, była pół funta markowego czyli marc zawierający 8 uncji, 64 gros, 192 deniers, 4608 grains.

Waga probierska jest ten sam marc = 24 carats, po 32 parts, każdy parts po 144 prims czystego złota a po 12 deniers.